

2101002501050041
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF ARTS (EXTERNAL) FIRST YEAR
SANSKRIT - I - LEVEL 5

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS
(EXTERNAL) FIRST YEAR**

b. Name of the Subject : **SANSKRIT - I - LEVEL 5**

c. Subject Code No : **2101002501050041**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 नीयेना वाक्योनी संस्कृतमां अनुवाढ करो.

10

Translate the following sentences into Sanskrit:

1. People get health and happiness from the Sun.
मनुष्यो सूर्य पासेथी आरोग्य अने सुख मेणवे छे.
2. A swan is the best of all the birds.
बुधा पक्षीओमां हंस श्रेष्ठ छे.
3. A Crow is a clever bird.
कागडो यतुर पक्षी छे.
4. The Ant bites the hunter.
कीडी शिकारीने डंप्पे छे.
5. This is a pond.
आ तणाव छे.
6. Truth always wins.
सत्यनो हंमेशा विजय थाय छे.

7. Sanskrit is a simple and sweet language.
સંસ્કૃત સરળ અને મધુર ભાષા છે.
8. There is a sunrise at the six o'clock in the morning.
સવારે છ વાગે સૂર્યોદય થાય છે.
9. One should perform benevolent acts forever.
પરોપકાર હંમેશા કરવો જોઈએ.
10. People bow to the Sun in the morning.
લોકો સવારે સૂર્યને નમે છે.

10

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એકનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો.

(B) Translate any one of the following into Gujarati.

1. શુકઃ ગ્રામે નગરે ચ વસતિ । તસ્ય વર્ણઃ હરિતઃ અસ્તિ । તસ્ય મુખં ચઙ્ચુઃ અસ્તિ । તસ્ય ચઙ્ચોઃ વર્ણઃ રક્તઃ અસ્તિ । શુકસ્ય ગ્રીવા કૃષ્ણા ભવતિ । શુકાય ફલાનિ ધાન્યબીજાનિ ચ રોચન્તે । વાલેભ્યઃ શુકાઃ અધિકં રોચન્તે । જનાઃ શુકાન્ પઙ્ગરેષુ પાલયન્તિ । પઙ્ગરસ્થાઃ શુકાઃ જનાનાં સુવચનાનિ દુર્વચનાનિ ચ અનુપઠન્તિ । સજ્જનાનાં પણિડતાનાં ચ ગૃહેષુ તે શુકાઃ સુવચનાનિ અનુપઠન્તિ । તેન બાલાઃ સુશીલાઃ ભવન્તિ । તસ્ય કલરવાઃ બાલાન્ જનાન્ ચ રઙ્ગયતિ । શુકઃ રમણીયઃ યગઃ અસ્તિ ।
2. કપોતઃ ગ્રામે નગરે ચ વસતિ । કપોતસ્ય વર્ણઃ શ્વેતઃ ધૂસરઃ ચ અસ્તિ । કપોતઃ ફલાનિ ધાન્યવીજાનિ ચ ભક્ષયતિ । જનાઃ પુણ્યાર્થમ્ કપોતેભ્યઃ ધાન્યવીજાનિ યચ્છન્તિ । કપોતસ્ય દર્શનમ્ મંગલકારકમ્ મન્યતે । તસ્ય દર્શનિન કાર્યસિદ્ધિઃ ભવતિ । સઃ શાન્ત્યાઃ પ્રતીકમ્ અસ્તિ । જવાહરલાલસ્ય કપોતઃ અતીવ પ્રિયઃ આસીત્ । સઃ શાન્ત્યર્થમ્ આકાશે કપોતમ્ ઉડ્ડયનાય ક્ષિપતિ સ્મ । સંદેશવાહકસ્ય કાર્યમ્ કરોતિ । કપોતઃ નિર્દોષઃ યગઃ ઇતિ જનાઃ કથયન્તિ । પ્રાયઃ કપોતાઃ ગૃહસ્ય પ્રાન્તભાગેષુ નિવસન્તિ ।

Q.2 (અ) નીચેનાનો અનુવાદ કરો. (4 માંથી 2)

10

(A) Translate any two of the following.

1. ધર્મજ્ઞો ગુરુભિર્દાન્તઃ કૃતઙ્ગઃ સત્યવાક્શુચિઃ ।
રામો રાજઃ સુતો જ્યેષ્ઠો યૌવરાજ્યમતોઽર્હતિ ॥
2. શ્વઃ પુષ્પેણ જિતક્રોધં યૌવરાજ્યેન રાઘવમ્ ।
રાજા દશરથ રામમભિષેચયિતાનઘમ્ ॥

3. शत्रुः पतिप्रवादेन मात्रेव हितकाम्यया।
आशीविष इवाकेन वाले परिधृतस्त्वया ॥
4. भरतां भजतामद्य यौवराज्यमकण्टकम्।
अद्य चैव हि पश्येयं प्रयान्तं राघवं वने ॥

(B) ससंदर्भ समझावो . (4 मांथी 2)

10

(B) Explain with reference to context: (Any Two)

1. आत्मनो जीवितेनापि ब्रूहि यन्मनसेच्छसि।
यावदावर्तते चक्रं तावती मे वसुंधरा ॥
2. स शम्बर इति ख्यातः शतमायो महासुरः ।
ददौ शक्रस्य संग्रामं देवसंघेरनिर्जितः ॥
3. गतोदके सेतुबंधो न कल्याणि विधीयते ।
उत्तिष्ठ कुरु कल्याणं राजानमनुदर्शय ॥
4. अतदर्हं महाराजं शयानमतथोचितम्।
ययातिमिव पुण्यान्ते देवलोकात्परिच्युतम् ॥

Q.3 (A) नीचेनानो अनुवाद करो. (4 मांथी 2)

10

(A) Translate any two of the following.

- 1) गुरोर्नियोगाच्च नगेन्द्रकन्या स्थाणुं तपस्यन्तमधिकत्यकायाम्।
अन्वास्त इत्यप्सरसां मुखेभ्यः श्रुतं मया मत्प्रणिधिः स वर्गः ॥
- 2) मधु द्विरेफः कुसुमैकपात्रे पपौ प्रियां स्वामनुवर्तमानः ।
शृंगेण च स्पर्शनिमीलिताक्षीं मृगीमकण्डूयत कृष्णसारः ॥
- 3) वर्णप्रकर्षे सति कर्णिकारं दुनोति निर्गन्धतया स्म चेतः ।
प्रायेण सामग्र्यविधौ गुणानां पराङ्मुखी विश्वसृजः प्रवृत्तिः ॥
- 4) तपः परामर्शविवृद्धमन्योर्भूभङ्गदुष्प्रेक्ष्यमुखस्य तस्य ।
स्फुरन्नुदरिचिः सहसा तृतीयादक्षणः कृशानुः किल निष्पपात ॥

(B) Explain with reference to context: (Any Two)

- 1) કામેકપત્નીવ્રતદુઃખશીલાં લોલં મનશ્ચારુતયા પ્રવિષ્ટામ્ ।
નિતમ્બિનીમિચ્છસિ મુક્તલજ્જાં કણ્ઠે સ્વયંગ્રાહનિષક્તબાહુમ્ ।
- 2) મધુશ્ચ તેજ મન્મથ સાહચર્યાદસાવનુક્તોપિ સહાય એવ ।
સમીરણો નોદયિતા ભવેતિ વ્યાદિશ્યતે કેન હુતાશનસ્ય ॥
- 3) તસ્મૈ હિમાદ્રેઃ પ્રયતાં તનૂજાં યતાત્મને રોચયિતું યતસ્વ ।
યોષિત્સુ તદ્વીર્યનિષેકભૂમિઃ સૈવ ક્ષમેત્યાત્મભુવોપદિષ્ટમ્ ॥
- 4) તીવ્રાભિપડ્ગપ્રભવેણ વૃત્તિં મોહેન સંસ્તમ્ભયતેન્દ્રિયાણામ્ ।
અજ્ઞાતભર્તૃવ્યમના મુહૂર્ત કૃતોપકારેવ રતિર્ભૂવ ॥

Q.4 દશરથ અને કૈકેયી વચ્ચેનો સંવાદ સવિસ્તર લખો.

20

Write a detailed note on the Dialogue between Dasharatha and Kaikeyi.

અથવા

OR

મહાકવિ કાલિદાસકૃત 'કુમારસંભવમ્'ના તૃતીય સર્ગનું કથાવસ્તુ વિસ્તારપૂર્વક વર્ણવો.

Describe elaborately the theme of third canto of Kalidasa's Kumarasambhavam.

Q.5 Write a Critical Note on any Two.

20

વિવેચનાત્મક નોંધ લખો: (ગમે તે બે)

1. Similes of Valmiki
વાલ્મિકીની ઉપમાઓ
2. The impact of Ramayana on Subsequent Literature
પરવર્તી સાહિત્ય પર રામાયણની અસર
3. The Dialogue between Kamadeva and Indra
કામદેવ - ઈન્દ્ર સંવાદ
4. Works of Kalidasa
કાલિદાસની કૃતિઓ

*****END*****